

IT KOLLEDŽ
TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

Sissejuhatus

Operatsioonisüsteemid ja nende haldamine ICA0001

Kaugõpe

Edmund Laugasson

Edmund.laugasson@taltech.ee

https://wiki.itcollege.ee/index.php/User:Edmund#eesti_keeles

Käesoleva dokumendi paljundamine, edasiandmine ja/või muutmine on sätestatud ühega järgnevatest litsentsidest kasutaja valikul:

* GNU Vaba Dokumentatsiooni Litsentsi versioon 1.2 või uuem

* Creative Commonsi Autorile viitamine + Jagamine samadel tingimustel 4.0 litsents (CC BY-SA)

Tutvustus

- Edmund Laugasson, aine vastutav õppejõud
 - <https://wiki.itcollege.ee/index.php/User:Edmund>
 - <https://taltech.ee/kontaktid/it-kolledz/edmund-laugasson>
 - Raja 4C, Tallinn, ruum 516, 5.korrus, sisetelefon 842
 - õppejõud, lõputööde juhendamine, retsenseerimine...
 - **Alvatal, EIÕPS, EPSFUG, TDF...**

Ainest

- Operatsioonisüsteemide administreerimine ja sidumine, ainekode: ICA0001
- Ainepunkte: 6 EAP Hindamisviis: E
Õpetamisaeg: sügis-, kevadsemester (S, K)
- Üldmaht 156 tundi (1 EAP = 26 tundi): 6 tundi loenguid, 26 tundi praktikume, **124 tundi iseseisvat tööd**
- **Algajatel tuleb kõvasti vaeva näha ka peale tunde!**
- Kestvus: 8 õppenädalat, 1 nädalal loengud, 3-15 nädalal praktikumid.
- Võimalusel praktiline tegevus ka loengu ajal – kellel võimalik siis võta oma seade kaasa (VOSK)

Aine eesmärk ja sisu

- Kursuse eesmärgiks on omandada põhiteadmised ja oskused UNIXilaadsete süsteemide haldamiseks.
- Kasu on ka Microsofti süsteemide haldamisel
- Praktikumide käigus tehakse läbi olulisemad haldustegevused Ubuntu Linuxis, kaasame ka MS Windowsi.
- Õppeaine on annab vajalikud oskused IT halduse ainete õppimiseks: skriptimiskeeled, IT taristu teenused, Linuxi administreerimine, erinevad Windowsi haldamise ained.
- Kasutame kaugligipääsu arvutiklassidele, veebipõhiselt ligipääsetavaid virtuaallaboreid, üldjuhul on ligipääs 24/7.

Õpiväljundid

- Õppeaine läbinud õppur **oskab** sooritada enamlevinud haldustoiminguid (kasutajate haldamine, tarkvara paigaldamine, ketaste kasutamine, protsesside haldamine) vähemalt ühes, serverites levinud operatsioonisüsteemis.

administreerima = haldama

Õpiväljundid 2

- Õppeaine läbinud õppur **mõistab ja oskab selgitada** operatsioonisüsteemide põhimõisteid ja turvalisuse aspekte.

Õpiväljundid 3

- Õppeaine läbinud õppur **oskab** dokumenteerida operatsioonisüsteemi teenust IT süsteemide haldaja vaates.

Hindamine ja tagasiside

- Hindamine on väljundipõhine – kõik õpiväljundid on kirjeldatud põhitasemel ja tuleb omandada
- Rõhuasetus on õppimise edenemise toetamisel
- Seda edenemist toetab aine suhtluskanal
- Põhiline tagasiside toimub vahetult tundide ajal.
- Õppimine ja õpetamine on mitmepoolne protsess – julgustan tudengeid ka küsima ja arutlema.

Hindamine (2)

- Hinde moodustavad:
 - 7 valikvastustega testi praktikumide teemadel, á 11 punkti (p), kokku 77p
 - kõik 7 testi peavad olema vähemalt 51% sooritatud (6p)
 - 1)operatsioonisüsteemi paigaldamine (ISO-fail, tööjaam, server, tööjaam krüpteeritud)
 - 2)operatsioonisüsteemi seadistamine (tööjaama seadistamine, veebirakendused)
 - 3)võrk, tulemüür
 - 4)kaughaldus (käsureal, graafiliselt, nutiseadme kaudu Androidi näitel)
 - 5)õigused, kasutajad (failiõigused, kasutajate haldus)
 - 6)tarkvara, andmesalvestus (tarkvara-, andmesalvestusseadmete haldus)
 - 7)käideldavuse tagamine (protsessid, keskkonnamuutujad, logifailid)
 - **maksimaalne hinne laboritestidega 3 ja see jääb sõltumata eksamist**
 - **NB! testid on eelduseks eksamile saamiseks!**
 - Eksam 23p (min 51% 12p) -> **hinne 4 või 5** (kokkuvõttev test + küsimused loengutest)
- **NB! Võimalik ka hinde saamine eritingimustel!** Täpsem teave aine vikis.

Tähtajad, ajalised piirangud

- Tähtajad tulenevad akadeemilisest kalendrist
 - wiki.itcollege.ee ja sealt valige Operatsioonisüsteemide administreerimine ja sidumine (veel esialgse nimega)
- iga testi jaoks algselt 2 soorituskorda
- **õigeid testi vastuseid ei näe**
- kolmas kord saab testi sooritada semestri lõpus – siis avatakse nädalaks ajaks kõik testid korraga
- täiendavalt teste sooritamiseks ei avata, kolme korraga tuleb toime tulla
- eksami puhul on samuti 3 soorituskorda: esimesel korral 2 ja siis veel üks kord
- **NB! kirja läheb parim soorituskord!**

Tähtajad

- Tähtajad on kirjas aine vikis:
 - <http://wiki.itcollege.ee> ja sealt valige Operatsioonisüsteemide administreerimine ja sidumine
 - Tähtaegadest kinnipidamist premeeritakse eksamil...

Viki - <https://et.wikipedia.org/wiki/Viki>

Aine eeldused

- Üldteadmised
 - arvutiriistvara: CPU, RAM, HDD, OS, virtuaalmälu, IRQ, BIOS jne
 - andmeturbest (PKI, sertifikaadid, võtmed, turvalisus jne)
 - levinud OS'ide kasutamine tavakasutaja tasemel
 - kasuks tuleb ka programmeerimisoskus (sh skriptimine)
- Teadmised võrkude toimimisest
 - võrguseaded (TCP/IP, mask, lüüs; DHCP)
 - nimelahendus (DNS)
 - võrguseadmed (ruuter, lüliti jne)

Aine info leitav vikis

- Kindlasti hoia silma peal aine vikil:
 - <https://wiki.itcollege.ee/>
 - Sealt vali: ***Operatsioonisüsteemide administreerimine ja sidumine***
- Tähtajad, laborid, loengumaterjalid ja muu oluline info on sellel lehel.
 - **NB!** Leht muutub vastavalt uuele ja olulisele infole.

Viited ja kodulugemine

- Algajatel **tuleb enne järgmist praktikumi** läbi lugeda: Anto Veldre Tigu lahkamas
 - <http://www.eenet.ee/EENet/assets/docs/tigu/>
- http://en.wikipedia.org/wiki/Operating_system Wikipedia operatsioonisüsteemide leht – tasub läbi lugeda hiljemalt enne eksamit
- **slaididel viidatud materjalid on kasulik läbi lugeda**

Küsimused? Tänan tähelepanu eest!

IT KOLLEDŽ
TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL

TTÜ IT KOLLEDŽ

Raja 4C, 12616 Tallinn

tel +372 628 5800

info@itcollege.ee

<http://www.itcollege.ee/>